

Excellente School

PRO 2013

School gids

2015-2016

Leren in de echte wereld

Symbion

SCHOOL VOOR PRAKTIJKONDERWIJS

Naam .....

Adres .....

Postcode .....

Woonplaats .....

Telefoonnummer .....

Mobiel .....

E-mail .....

Klas .....

Mentor .....

Telefoonnummer mentor .....

Lestijden

- 08.30 - 08.50 uur **Les 1** (start)
08.50 - 09.40 uur **Les 2**
09.40 - 10.30 uur **Les 3**
10.30 - 10.45 uur **Pauze**
10.45 - 11.35 uur **Les 4**
11.35 - 12.25 uur **Les 5**
12.25 - 12.50 uur **Pauze**
12.50 - 13.40 uur **Les 6**
13.40 - 14.30 uur **Les 7**
14.30 - 14.40 uur **Les 8** (afsluiting)

Ziekmelding

's Ochtends tussen 7.45 en 8.30 uur via tel.nr. (0316) 583 880. Leerlingen die stage lopen, moeten zich ook zelf bij het stageadres ziek melden.

Vakantierooster

Studiedag*

12 oktober 2015

Herfstvakantie**

24 oktober t/m 1 november 2015

Kerstvakantie**

21 december 2015 t/m 3 januari 2016

Voorjaarsvakantie

6 t/m 14 februari 2016

Studiedag*

24 maart 2016

Pasen

25 t/m 28 maart 2016

Koningsweek/meivakantie (incl. Hemelvaartsdag)**

23 april t/m 8 mei 2016

Tweede pinksterdag

16 mei 2016

Roostervrije dagen

18 t/m 22 juli 2016

Zomervakantie**

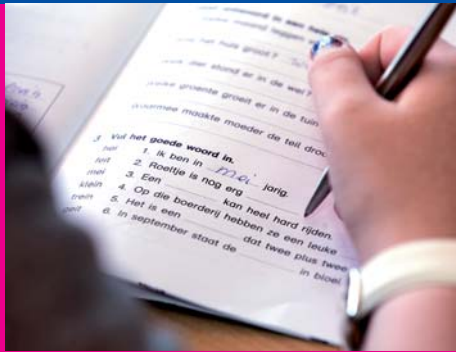
23 juli t/m 4 september 2016

* Naast deze studiedagen worden in de loop van het schooljaar nog een aantal studiedagen/-middagen ingepland.

** Deze vakanties zijn voorgeschreven door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Hoge Witteveld 2
6942 RD Didam
Telefoon (0316) 58 38 80
E-mail: info@symbion-vo.nl
Website: www.symbion-vo.nl

Het leukst aan een nieuw schooljaar vind ik altijd de komst van een nieuwe groep eersteklassers. Ze zijn onzeker (begrijpelijk!), maar ook vol verwachtingen. Wij als medewerkers hebben dan de prachtige taak om ze te begeleiden in hun ontwikkeling tot zelfbewuste jongvolwassenen, die klaar zijn voor de arbeidsmarkt. Want daar draait alles om bij Symbion: wij willen dat onze leerlingen de school straks verlaten met een baan of met een heel goede kans op een baan.

Dat lukt alleen maar als de vakgerichte opleidingen die we aanbieden goed aansluiten op de wensen van werkgevers. Het heeft immers geen zin om leerlingen klaar te stomen voor banen die er niet zijn. Daarom doet Symbion regelmatig onderzoek naar de 'arbeidsperspectieven' in deze regio.

Een belangrijke conclusie is deze keer dat er veel behoefte is aan logistieke medewerkers (logisch met al die snelwegen en bedrijventerreinen) en aan baliemedewerkers. Vandaar dat we dit schooljaar twee nieuwe opleidingen hebben: logistiek en baliemedewerker.

De keuzemogelijkheden voor de leerlingen worden nog vergroot door de samenwerking met onze 'zusterschool' Probus in Arnhem. Wie op Symbion zit, kan een opleiding kiezen die wij niet hebben maar Probus wel. Omgekeerd komen ook leerlingen van Probus naar Symbion voor bepaalde opleidingen. Deze leerlingen hebben één dag per week les op de andere school. Dat is geen probleem, want ze zitten al in de bovenbouw.

Symbion behaalde twee jaar geleden het predikaat 'Excellente School'. We proberen dit hoge niveau natuurlijk vast te houden. De onderwijsinspectie bepaalt mede of dat lukt. De inspectie heeft in maart een officieel kwaliteitsonderzoek uitgevoerd bij Symbion. Voor een groot aantal onderdelen worden cijfers gegeven van 1 t/m 4. Symbion scoort elf keer een 3 en acht keer een 4. Dat zijn mooie resultaten. Maar ze kunnen nog beter. Daar gaan we dit schooljaar aan werken.

Daarbij hebben we ook u als ouder nodig, want onze manier van werken kan alleen succesvol zijn met de steun van de ouders. Als het om uw kind gaat, bent u de expert. Ik hoop dus dat we ook dit jaar weer samen de schouders zetten onder de toekomst van uw kinderen en onze leerlingen!

A.C.H. (Lia) van den Hatert (locatiedirecteur).

PS: Deze schoolgids is met zorg samengesteld. Mocht u desondanks suggesties ter verbetering hebben, dan hoor ik die graag!

Leren in de echte wereld

Het belangrijkste doel van het onderwijs van Symbion is ervoor zorgen dat zo veel mogelijk leerlingen de school verlaten met een betaalde baan. Bijvoorbeeld in branches als de detailhandel, de techniek, zorg en welzijn of de groenvoorziening. Om de leerlingen voor te bereiden op de arbeidsmarkt leren ze niet alleen allerlei praktische vaardigheden, maar ook hoe het reilt en zeilt in een bedrijf. Stages zijn dan ook een uiterst belangrijk onderdeel van het onderwijs van Symbion. Dit noemen wij 'Leren in de echte wereld'.

Algemeen

Symbion is er voor leerlingen van 12 tot 18 jaar. De opleiding duurt maximaal zes jaar. Het onderwijs is zeer praktijkgericht. Dat geldt voor de vakken die worden gegeven en voor de vaardigheden die worden aangeleerd. Dat betekent onder andere zelfstandig kunnen werken maar ook in een team. En verantwoordelijkheid voelen én nemen. In een betaalde baan zijn dergelijke vaardigheden onmisbaar.

Kleinschalig

Het onderwijs bij Symbion is kleinschalig. De school is klein en de groepen zijn klein. Iedere klas heeft een eigen mentor, die de meeste lessen verzorgt.

Daardoor ontstaat een hechte band. Voor de praktijkvakken zijn er praktijkdocenten. Tijdens praktijkvakken wordt de klas gesplitst in groepen. Alle medewerkers van Symbion zijn zeer betrokken bij de school. De leerlingen kunnen rekenen op veel persoonlijke aandacht en ondersteuning. De docenten werken samen met een team van specialisten (zie pagina 8).

Leerlingen voelen zich snel thuis bij Symbion en ze worden gekend.

Aantal leerlingen	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Leerjaar 1	46	36	47
Totaal	217	215	227

Individueel ontwikkelingsplan/competenties

Leerlingen krijgen bij Symbion onderwijs op maat en intensieve begeleiding. Iedere leerling heeft hiervoor een ontwikkelingsperspectief (OPP). Als onderdeel hiervan schrijft de mentor aan het begin van het schooljaar in overleg met iedere leerling een individueel ontwikkelingsplan (IOP). Daarin staat aan welke leerdoelen de leerling gaat werken. Deze leerdoelen worden mede bepaald door de nog verder te ontwikkelen competenties van de leerling. Deze competenties worden twee keer per jaar gemeten door alle betrokken docenten en weergegeven in de competentielijst van de leerling. Zowel het IOP als de competentielijst wordt met ouders en leerling besproken. In het eerste leerjaar is het IOP mede ge-

baseerd op de informatie van de basisschool. Daarna wordt voortgeborduurd op het IOP van het leerjaar ervoor. Daarnaast heeft de leerling zelf een belangrijke inbreng. Daarvoor voert de mentor coachingsgesprekken. Dan komt niet alleen het IOP aan bod, maar ook hoe het verder op school gaat en wat moet veranderen. Zo kan de leerling werken aan betere resultaten. Wij denken zo het maximale uit iedere leerling te kunnen halen.

Midden in de samenleving

Symbion wil dat zo veel mogelijk leerlingen 'klaarstomen' voor de arbeidsmarkt. Om dit succesvol te kunnen doen, moet de school midden in de samenleving staan. Symbion onderhoudt dan ook nauwe contacten met een groot aantal bedrijven en instellingen. Ook maken we deel uit van diverse netwerken. Symbion is een bekende naam in de Liemers.

Leren én meer...

Symbion wil dat de leerling na afloop betaald werk heeft (of in een enkel geval doorstroomt naar het mbo). Dat is niet het enige doel. We willen ook dat leerlingen sociaal vaardig worden. Daarmee bedoelen we dat ze kunnen samenwerken, weerbaar zijn, zelf keuzes maken en respect hebben voor elkaar. Ze leren ook hoe ze later zelfstandig een huishouden kunnen voeren. Heel bijzonder is het vak 'sport, recreatie en vrije tijd' (SRV). Bij SRV kiezen de leerlingen een activiteit die ze dan een aantal vrijdagmiddagen gaan doen. Voorbeelden zijn mountainbiken, bowlen, sieraden maken, skaten en darten.

John van Boekel

*(Van Boekel Schilderwerken Duiven)
"Ik ben met Symbion in contact gekomen via een oud-werknemer. Die kende iemand die een stageplaats zocht. Ryan Heimen is de vierde stagiair. Twee van zijn voorgangers zijn inmiddels in vaste dienst. Soms is het best hectisch, maar het is mooi om te zien dat ze elkaar helpen en dat ze groeien. Het doel is dat ze uiteindelijk een volleerd vakman zijn. Ik ben zeer tevreden over de samenwerking met Symbion. Ik ben ook naar de open dag geweest. Het was leuk om de school een keer van binnen te zien."*

Symbion Schoolgids 2015-2016

Wat doen ze nu?

Ouders vragen vaak wat hun kind kan worden na de opleiding bij Symbion. Het onderstaande lijstje geeft een indruk van waar Symbion-leerlingen terecht komen. Tussen haakjes staat het jaar dat zij van school gingen.

- **Raoul Mulder** (2015): logistiek medewerker Dachser Zevenaar.
- **Marjolein Kamphorst** (2014): horecamedewerkster Truck Stop Transit Babberich.
- **Johan Klevering** (2014): assistent-hovenier Eco-groen.
- **Patrick Scheerder** (2013): horecamedewerker Partycentrum De Plok.
- **Michael Jansen** (2013): productiemedewerker Raben houtbewerking.
- **Jaimy Steman** (2013): medewerker Van Wessel Gevelbekleding.
- **Davy van Hal** (2012): horecamedewerker Buffet Service Didam.
- **Maurice Hauser** (2012): magazijnmedewerker DHL.

Gericht werken aan je toekomst

Symbion heeft een onderbouw, een middenbouw en een bovenbouw van ieder twee leerjaren. Praktijkvakken, stages en branchegerichte opleidingen worden steeds belangrijker. Ook werken de leerlingen in het arbeidstrainingscentrum aan hun vaardigheden. Voor leerlingen die het ook leuk vinden om uit boeken te leren, is er de ProPlus-leerroute.

Leerjaar 1 en 2

De leerlingen in leerjaar 1 komen van een school voor (speciaal) basisonderwijs. De vaardigheden die ze daar hebben geleerd, worden in leerjaar 1 verder ontwikkeld. De mentor geeft de meeste lessen, maar in principe staat ook iedere dag een praktijkles op het rooster. Dan wordt de klas in groepen verdeeld.

De lessentabel bestaat uit acht algemene vakken: lezen, taal, rekenen, informatica, sport, drama, wereldoriëntatie en Engels. De praktijkvakken zijn: schilderen, houtbewerken, koken, techniek/metaal, tuinonderhoud, verzorging, schoolmagazijn en detailhandel. Verder hebben de leerlingen 'sport, recreatie en vrije tijd' (SRV) en stagevoorbereiding. In leerjaar 2 lopen de leerlingen stage binnen Symbion. Ze voeren dan zelfstandig werkopdrachten uit in de huishoudelijke dienst van de school. Zo leren ze vaardigheden die ze later nodig hebben als ze op

zichzelf gaan wonen. Ook leren de leerlingen tijdens deze interne stage samen te werken met andere leerlingen.

Leerjaar 3 en 4

In leerjaar 3 worden dezelfde algemene vakken gegeven als in leerjaar 1 en 2, maar de leerlingen kiezen de praktijkvakken die passen bij hun interesses en mogelijke beroepsrichting. SRV en stagevoorbereiding blijven tot en met leerjaar 4 op het rooster staan. In leerjaar 3 gaan de leerlingen buiten de

school op stage. Onder begeleiding van een docent maken ze kennis met allerlei bedrijven in de regio. In leerjaar 4 gaan ze zelfstandig op stage. Er zijn diverse stages, zodat de leerlingen hun persoonlijke voorkeuren en mogelijkheden ontdekken.

In leerjaar 4 kunnen de leerlingen beginnen aan één van de branchegerichte opleidingen die Symbion aanbiedt (zie overzicht). Daar hoort een certificaat bij. Dit vergroot de kans op werk. Om zo'n opleiding te mogen volgen, is een positief advies van de mentor en de praktijkdocent nodig.

Symbion werkt samen met Probus (school voor praktijkonderwijs in Arnhem). Als Symbion een bepaalde opleiding niet heeft en Probus wel, dan kan de leerling die opleiding eventueel bij Probus volgen. Ook als er te weinig aanmeldingen zijn voor een bepaalde opleiding kan worden uitgeweken naar Probus.

Opleidingen Symbion

- Schoonmaken in de groothuishouding
- Werken in de keuken
- Horeca-assistent
- Werken in de winkel
- Werken in het schoolmagazijn
- Lassen (MAG)
- Werken in het groen
- Machinale houtbewerking en banktimmeren
- Schilderen
- Werken met de motorkettingzaag
- Werken met de bosmaaier
- Werken met kleine parkmachines in het groen
- Trekkercertificaat
- Heftruck
- VCA (veiligheid, gezondheid en milieu)
- Sociale hygiëne
- Logistiek
- Baliemedewerker

Opleidingen Probus

- Schoonmaken in de groothuishouding
- Werken in de keuken
- Horeca-assistent
- Werken in de winkel
- Lassen (MIG/MAG)
- Machinale houtbewerking en banktimmeren
- Werken in de zorg met microvezelmaterialen
- Aankomend winkelmedewerker
- Banden en wielen
- VCA (veiligheid, gezondheid en milieu)
- Heftruck
- Werken in het groen.

Leerjaar 5 en 6

Leerlingen in leerjaar 5 en 6 zijn 16 jaar of ouder. Ze lopen minimaal drie dagen per week stage. Daarom hebben ze op school minder praktijkvakken. Het vakkenpakket wordt zo veel mogelijk afgestemd op de beroepsrichting die de leerling heeft gekozen. De stage kan een 'plaatsingsstage' worden. Dan probeert de school de leerling via de stage aan een baan te helpen. Als dat tijdens het schooljaar lukt, kan de leerling direct aan de slag. Leerlingen met een Wajonguitkering kunnen nog een jaar jobcoaching krijgen zodat ze een goede start maken bij de eerste werkgever.

ProPlus-leerroute

Voor leerlingen die het óók leuk vinden om uit boeken te leren is er ProPlus. In deze leerroute worden dezelfde vakken gegeven als in vmbo-bb (Nederlands, wiskunde, Engels, mens en maatschappij, biologie, verzorging en economie). Vaak worden ook dezelfde boeken gebruikt en er is veel aandacht voor lezen en schrijven. Na leerjaar 1 en 2 wordt bekeken of leerlingen die de ProPlus-leerroute volgen alsnog kunnen instromen in het vmbo.

ProPlus is hard werken. De leerlingen hebben huiswerk en maken regelmatig toetsen. In de eerste drie leerjaren volgen ze ook alle praktijkvakken (zoals techniek, koken en groen). In leerjaar 3 worden die vakken beroepsgericht. In leerjaar 4 wordt veel aandacht besteed aan stages, zodat ook algemene beroepsvaardigheden worden geoefend. Leerlingen die voor ProPlus in aanmerking willen komen, moeten echt gemotiveerd zijn, een goede werkhouding hebben en behoorlijk kunnen rekenen en begrijpend lezen. Een positief advies van de leerkracht van groep 8 van de basisschool is vereist.

Arbeidstraining

Symbion vindt het belangrijk dat leerlingen leren hoe het reilt en zeilt in een echt bedrijf. Daarvoor hebben we een arbeidstrainingscentrum (ATC), waar leerlingen vanaf leerjaar 1 arbeidsvaardigheden oefenen. In het ATC wordt de dagelijkse praktijk in een bedrijf zo goed mogelijk nagebootst aan de hand van inpak- en montagewerkzaamheden voor bedrijven in de regio.

Krachtwerk

Symbion werkt samen met Krachtwerk. Dit bedrijf ondersteunt en begeleidt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Krachtwerk helpt bij het zoeken naar passend werk. Indien nodig worden oplossingen gezocht voor obstakels. Als nog niet duidelijk is wat een leerling wil worden, kan arbeidskundig onderzoek worden verricht. Krachtwerk verzorgt ook opleidingen en begeleiding op het werk (job-coaching). Info: www.krachtwerk.eu.

Maatwerk is hét motto

Maatwerk is hét motto van Symbion. Dat geldt zeker ook voor de ondersteuning, waarop leerlingen kunnen rekenen in de jaren dat zij bij Symbion werken aan hun toekomst. Die ondersteuning wordt in de eerste plaats geboden door de mentor en de overige docenten. Maar de school heeft ook diverse specialisten in dienst. Zij dragen ieder vanuit hun eigen deskundigheid bij aan de leerprestaties en de sociale ontwikkeling van de leerlingen.

Mentor

Voor de leerlingen en ouders is de mentor het eerste aanspreekpunt bij problemen of vragen. De mentor kan ook zelf het initiatief nemen, bijvoorbeeld als hij vermoedt dat een leerling problemen heeft (op school of thuis). Als de mentor vindt dat specialistische hulp nodig is, kan hij het ondersteuningsteam inschakelen.

Ondersteuningsteam

Het ondersteuningsteam bestaat uit de ondersteuningscoördinatoren, de orthopedagoog, de psycholoog, de schoolmaatschappelijk werker en een stagecoördinator. Zij kunnen binnen de school een beroep doen op de expertise van de logopedist, de remedial teacher, de vertrouwenspersoon, de SOVA-trainer, de jeugdarts of de ambulante begeleider. In

dien nodig worden ook specialisten van buiten de school ingeschakeld.

Trainingen

Symbion verzorgt diverse trainingen. Voorbeelden zijn sociale vaardigheden, faalangstreductie en 'Rots & water'. Meestal gaat het om korte, effectieve trainingen in groepsverband. Leerlingen kunnen zich hiervoor zelf aanmelden, maar het komt ook veelvuldig voor dat de mentor het initiatief neemt.

Passend onderwijs

Passend onderwijs is de nieuwe manier waarop onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben wordt georganiseerd. Symbion werkt hierbij samen met het Candea College, het Liemers College en De Ziep (speciaal voortgezet onderwijs) in het Samenwerkingsverband VO De Liemers. De scholen hebben afspraken gemaakt over de onder-

steuning die ze zelf leveren. Deze ondersteuning komt ook aan bod in het individueel ontwikkelingsplan (IOP) dat samen met de ouders en de leerling wordt opgesteld (zie pagina 3). Indien ondersteuning buiten het samenwerkingsverband nodig is, wordt een beroep gedaan op De Onderwijsspecialisten. In dat geval is een toelaatbaarheidsverklaring vereist. Deze wordt afgegeven door het Loket Passend Onderwijs.

Info: www.steunpuntpassendonderwijs.nl of www.swwdeliemers.nl.

Zorgadviesteam

Bij Symbion is een Zorgadviesteam (ZAT) actief. Hierin zitten naast medewerkers van de school ook de leerplichtambtenaar en vertegenwoordigers van de GGD, Bureau Jeugdzorg, JEKK en eventueel de politie. De school vraagt de ouders en de leerling vooraf toestemming om de leerling in dit team te bespreken. Symbion neemt ook deel aan netwerkbijeenkomsten van de diverse gemeenten.

Verwijsindex

Als medewerkers van Symbion zich ernstige zorgen maken over de ontwikkeling of de veiligheid van een leerling, kan de ondersteuningscoördinator de leerling na intern overleg melden bij de Verwijsindex Achterhoek. Andere instanties kunnen dat zien en contact met elkaar opnemen als ze zich over dezelfde leerling zorgen maken. Hierdoor kan de hulpverlening sneller en beter worden afgestemd. Symbion informeert de ouders voordat het kind wordt aangemeld. Info: www.verwijsindexachterhoek.nl.

Een fijne en veilige school

Symbion vindt het belangrijk dat iedereen zich thuis voelt op school. Daarom zorgen we voor een prettige en veilige sfeer, met respect voor elkaar en elkaars spullen. De meeste leerlingen gaan graag naar school. Dat is belangrijk, want een leerling die lekker in zijn vel zit, presteert beter. Regels dragen bij aan een goede sfeer op school.

Gouden regels

Om een goede sfeer te realiseren, heeft Symbion vijf 'gouden regels'. Deze gelden voor iedereen.

1. Wij respecteren elkaar.
2. Wij zijn zuinig op eigen en andermans spullen.
3. Wij houden ons aan schoolregels en afspraken.
4. Wij vechten, pesten en schelden niet.
5. Wij praten problemen altijd uit.

Overige afspraken

Aan het begin van het schooljaar neemt de mentor alle regels en afspraken met de klas door. De onderstaande afspraken gelden altijd.

- Leerlingen van leerjaar 1, 2 en 3 blijven op het schoolplein.
- Symbion is een rookvrije school. Er mag dus nergens gerookt worden.
- Vanzelfsprekend houdt Symbion zich aan het alcoholverbod voor jongeren tot 18 jaar.
- In sommige praktijklessen moeten de leerlingen werk- en veiligheidskleding dragen.
- Tijdens de lessen bewegingsonderwijs zijn sportkleding en sportschoenen gewenst. Douchen na afloop is gewenst.
- Het gebruik van een mobiele telefoon is alleen tijdens pauzes toegestaan.
- Het dragen van een pet tijdens schooltijd is niet toegestaan.

Alle regels en afspraken zijn vastgelegd in protocollen. Daarin staat ook hoe de school handelt bij overtreding van de regels en wanneer een vertrouwenspersoon, de GGD, de leerplichtambtenaar of iemand anders van buiten moet worden ingeschakeld.

Symbion heeft twee vertrouwenspersonen. Dit zijn Jan Knoef (j.knoef@symbion-vo.nl) en Inge Schrijver (i.schrijver@symbion-vo.nl).

Felicia Wigman (leerling)

"Dit zeg ik niet om te slijmen, maar de sfeer op Symbion is echt goed. Ik ben vroeger gepest, maar dat zal hier niet gebeuren. Ruzies lossen ze meteen op.

Echt, je krijgt de kans niet. Ze willen dat iedereen normaal met elkaar omgaat. Ik heb gekozen voor de opleidingen detailhandel en baliemedewerkster. Die liggen mij het meest. Ik loop stage bij Zeeman. Dat was even wennen, maar nu gaat het goed."

We doen het samen

Op de meeste middelbare scholen blijft de rol van de ouders beperkt tot het bezoeken van enkele ouderavonden per schooljaar en soms het lidmaatschap van de ouderraad. Symbion pakt dit totaal anders aan. Ons motto is 'we doen het samen'. Dat betekent dat we van ouders een zeer actieve inbreng verwachten. Ouders kennen hun kind beter dan wie ook en juist het thuisfront heeft grote invloed op de motivatie van leerlingen.

Tweerichtingsverkeer

Wij verwachten van ouders dat ze hun kind stimuleren, dat ze belangstelling hebben voor de schoolprestaties, dat ze bereid zijn zich actief in te zetten en dat ze ons op de hoogte houden van zaken die van invloed kunnen zijn op het functioneren van hun kind op school. In ruil daarvoor mogen ouders verwachten dat Symbion niet alleen goed onderwijs biedt, maar ook onderwijs op maat. Daarmee bedoelen we dat iedere leerling het onderwijs krijgt dat aansluit op zijn of haar mogelijkheden en interesses. Ouders mogen er daarnaast op rekenen dat we leerlingen in een prettige en veilige leeromgeving zo goed mogelijk voorbereiden op het leven na het voortgezet onderwijs.

Intensief contact

'We doen het samen' is alleen mogelijk als de school en de ouders intensief contact onderhouden. Dat is in eerste instantie de taak van de mentor. De mentor

is het eerste aanspreekpunt voor de ouders en hij houdt ook zowel de schoolprestaties als de sociale ontwikkeling van 'zijn' leerlingen nauwlettend in de gaten.

In het begin van het schooljaar komt de mentor op huisbezoek. Tijdens het huisbezoek wordt het functioneren van de leerling op school en thuis uitgebreid besproken. Later in het schooljaar worden de ouders en hun kind enkele keren uitgenodigd voor een gesprek op school. Indien nodig is er ook tussentijds contact. Vanzelfsprekend kan het initiatief dan ook van de ouders komen.

Twee keer per schooljaar worden leerlingen besproken in een groepsbespreking. Daarbij zijn de mentor, de praktijkdocenten en eventueel specialisten

van het ondersteuningsteam aanwezig. Ouders worden op de hoogte gehouden en soms ook uitgenodigd. Op hun beurt kunnen ouders altijd met vragen of opmerkingen bij de mentor terecht.

Zoals eerder al vermeld, praten ouders ook mee over het individueel ontwikkelingsplan (IOP), dat voor iedere leerling wordt opgesteld (zie pagina 3).

Activiteiten

Ouders die hun betrokkenheid bij de school en hun kind willen vertalen in hulp bij activiteiten zijn van harte welkom. De inzet van ouders wordt zeer gewaardeerd door zowel de leerlingen als de medewerkers van de school. Ouders kunnen ook lid worden van de ouderraad.

Nicole Visser (ouder)

"Robin had na de basisschool door zijn epilepsie een behoorlijke leerachterstand. We hadden weleens van Symbion gehoord.

Toen hebben we een gesprek gehad met Peter Breedveld. Na afloop liepen we echt met een 'big smile' naar buiten. Symbion was de eerste school die begreep wat Robin nodig heeft en ook de enige school waar hij op zijn eigen niveau kon instromen. Onze verwachtingen zijn helemaal uitgekomen. Robin gaat blij naar school en komt blij weer thuis. Hij heeft een vriendenkring en laat trots zijn werk zien. Het is voor het eerst dat hij praat over wat hij op school meemaakt. Hij voelt zich erg op z'n gemak op Symbion."

Marion Keijzer (ouder)

"We hoorden van de Schilderspoort en andere ouders alleen maar positieve verhalen, dus het stond eigenlijk al vast dat Jesse naar Symbion zou gaan. Tijdens de open dag was hij het liefst meteen overgestapt, zo warm was de ontvangst. Symbion is een kleinschalige school met veel persoonlijke aandacht. Voor Jesse is dat perfect. Hij was een teruggetrokken jongen, maar hij is nu helemaal opgebloeid. Jesse volgt de PrO-Plusroute. Dat hadden wij nooit verwacht. Hij doet vreselijk zijn best. De docenten hebben echt een snaar bij hem geraakt. Alles wat Symbion heeft beloofd, is uitgekomen."

Betrokken professionals

Bij Symbion werken niet alleen leraren, maar nog veel meer medewerkers. Ze hebben allemaal een eigen taak of specialisme. Bovendien is Symbion, samen met twaalf andere scholen voor voortgezet onderwijs, onderdeel van de Gelderse onderwijsgroep Quadraam. Het team van Symbion wordt op deze pagina's voorgesteld. De medewerkers zijn bereikbaar per e-mail.

Medewerkers

Het onderwijs van Symbion wordt verzorgd door de mentor en de praktijkdocenten. Daarnaast hebben de leerlingen regelmatig te maken met onder anderen de conciërge, hun stagebegeleider en de administratie. Het contact met het ondersteuningsteam (zie pagina 8) verschilt per leerling.

Schoolleiding

De dagelijkse leiding van Symbion is in handen van de locatiedirecteur, die wordt ondersteund door een teamcoördinator, een stagecoördinator en twee on-

V.l.n.r.: Jan Knoef, Alex Knipscheer, Niels Goossens, Gerard Wildenbeest, Jessica van den Engel, Josette Menting, Melissa Glasbergen, Gerard Albers, Jennie Hartman, Mark Schepers, Nancy Cornelissen, Marleen Kerkhof, Ron Hermens, Han Eijsten, Joost Thuis, Ellen Teunissen, Ilse Thiele, Lia van den Hatert, Diana te Lintelo, Niek Frijstein, Mark Lazeroms, René de Wolf, Saskia Ubbink, Raquel Ganga, Peter Breedveld, Erik Reukers en Marlou Eijsten.

dersteuningscoördinatoren. Deze medewerkers sturen het team aan.

Schoolbestuur

Symbion maakt deel uit van Quadraam. Tot deze stichting behoren nog twaalf scholen voor voortgezet onderwijs in de Liemers, Arnhem en de Overbetuwe. Quadraam fungeert voor deze scholen als schoolbestuur. Binnen Quadraam vormt Symbion samen met Produs

een 'strategische eenheid' onder leiding van de directeur praktijkscholen Quadraam (zie pagina 14).

Leerlingenraad

Symbion vindt ook de mening van de leerlingen erg belangrijk. Daarom is er een leerlingenraad, die regelmatig overlegt met de directie. Iedere klas heeft een vertegenwoordiger in de leerlingenraad. Er wordt bijvoorbeeld gesproken over de inrichting

van de aula en het schoolplein, de buitenschoolse activiteiten en de schoolregels.

Ouderraad

Symbion wil dat ouders betrokken zijn bij het onderwijs van hun kind. Daarom vragen we ouders te helpen bij allerlei activiteiten. Ook worden ouders ieder schooljaar uitgenodigd om als lid van de ouderraad regelmatig te overleggen met de directie van

Symbion. De contactpersoon van de ouderraad is Miranda Meyer. Zij is te bereiken via de school.

Medezeggenschapsraad

De medezeggenschapsraad (MR) bestaat uit personeelsleden en ouders. De MR overlegt met de directie over onder meer het personeelsbeleid en de voorzieningen op school. Ook kan de MR de directie ongevraagd advies geven over allerlei zaken. De mede-

zeggenschapsraad van Symbion is tevens onderdeel van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) van alle Quadraam-scholen. De GMR overlegt met het bestuur.

De contactpersoon van de MR is Marleen Kerkhof. Zij is te bereiken via m.kerkhof@symbion-vo.nl.

Postbus 7
6920 AA Duiven.

Telefoon: (026) 32 08 800.

E-mail: info@quadraam.nl.

Website: www.quadraam.nl.

College van Bestuur

Drs. ir. M.A. Mittelmeijer RI (voorzitter).
Mw. E. Diender-van Dijk MCM (lid).

Raad van Toezicht

F.A.J. Veerman (voorzitter).

Directeur praktijkscholen

Mw. drs. A. van 't Sant
(a.vantsant@quadraam.nl).

Gerard Albers (praktijkdocent schilderen),
g.albers@symbion-vo.nl.
Gert-Jan Andela (mentor, stagebegeleider),
g.andela@symbion-vo.nl.
Hans Ansems (vrijwilliger techniek).
Gerda Beekman (remedial teacher, vrijwilliger).
Peter Breedveld (teamcoördinator, docent),
p.breedveld@symbion-vo.nl.
Nancy Cornelissen (mentor),
n.cornelissen@symbion-vo.nl.
Alex Driessen (assistent administratie),
a.driessen@symbion-vo.nl.
Helma Elshof (administratie),
h.elshof@symbion-vo.nl.
Jessica van den Engel (mentor,
praktijkdocent verzorging/schoonmaak),
j.engel@symbion-vo.nl.
Han Eysten (mentor),
h.eysten@symbion-vo.nl.
Marlou Eysten (mentor),
m.eysten@symbion-vo.nl.
Niek Frijstein (praktijkdocent techniek),
n.frijstein@symbion-vo.nl.
Raquel Ganga (assistent-onderwijsondersteuner).
Melissa Glasbergen (praktijkdocent drama),
m.glasbergen@symbion-vo.nl.
Niels Goossens (mentor,
praktijkdocent magazijn, stagebegeleider),
n.goossens@symbion-vo.nl.
Suzan de Groot (ontwikkelingspsycholoog),
s.groot@symbion-vo.nl.
Jennie Hartman (mentor),
j.hartman@symbion-vo.nl.

Lia van den Hatert (locatiedirecteur),
L.vandenhaterat@symbion-vo.nl.
Baukje Hendriksen (maatschappelijk werker),
b.hendriksen@symbion-vo.nl.
Ron Hermsen (mentor),
r.hermsen@symbion-vo.nl.
Paul Holterman (praktijkdocent groen),
p.holterman@symbion-vo.nl.
Hennie Horst (mentor),
h.horst@symbion-vo.nl.
Hellen IJsselstijn (mentor),
h.ijsselstijn@symbion-vo.nl.
Sandra de Jonge (vrijwilliger bibliotheek).
Marleen Kerkhof (docent),
m.kerkhof@symbion-vo.nl.
Alex Knipscheer (mentor, praktijkdocent
detailhandel, stagebegeleider),
a.knipscheer@symbion-vo.nl.
Jan Knoef (docent, praktijkdocent fietstechniek,
stagebegeleider, vertrouwenspersoon),
j.knoef@symbion-vo.nl.
Mark Lazeroms (mentor, docent lo),
m.lazeroms@symbion-vo.nl.
Diana te Lintelo (stagebegeleider,
praktijkdocent logistiek),
d.lintelo@symbion-vo.nl.
Josette Menting (managementassistente),
j.menting@symbion-vo.nl.
Joyce te Poele (mentor,
praktijkdocent verzorging/schoonmaak),
j.poele@symbion-vo.nl.
Erik Reukers (conciërge),
e.reukers@symbion-vo.nl.

Margriet Roorda (administratie),
m.roorda@symbion-vo.nl

Mark Schepers (mentor, docent lo,
stagebegeleider),
m.schepers@symbion-vo.nl

Inge Schrijver (mentor, vertrouwenspersoon),
i.schrijver@symbion-vo.nl

Tanja Steins (docent, logopedist,
remedial teacher),
t.steins@symbion-vo.nl

Jan Storm (praktijkdocent metaal),
j.storm@symbion-vo.nl

Ellen Teunissen (docent, ondersteunings-
coördinator leerjaar 1, 2 en 3),
e.teunissen@symbion-vo.nl

Ilse Thiele (ondersteuningscoördinator
leerjaar 4, 5 en 6),
i.thiele@symbion-vo.nl

Joost Thuis (docent lo),
j.thuis@symbion-vo.nl

Saskia Ubbink (praktijkdocent koken/catering),
s.ubbink@symbion-vo.nl

Hans Visser (vrijwilliger schilderen).

Marjon Wagener (docent, praktijkdocent koken),
m.wagener@symbion-vo.nl

Gerard Wildenbeest (stagecoördinator,
docent),
g.wildenbeest@symbion-vo.nl

Freddy te Winkel (absenteadministratie),
f.winkel@symbion-vo.nl

René de Wolf (mentor, ICT-innovator),
r.wolf@symbion-vo.nl

Noah Weber (leerling)

"Ik woon in Duiven, maar dat is geen probleem. Ik ga met de trein. Dan ben ik een halfuurtje onderweg. De trein is best relaxed, want meestal ben ik niet de enige van Symbion. Maandag is een drukke dag, met vooral lessen in de klas. De rest van de week heb je veel praktijklessen. Dat is meer iets voor mij. Tuin, hout, metaal en handvaardigheid zijn mijn favoriete vakken. Koken niet. Dat kun je thuis ook leren, toch?"

Dilano Struik (leerling)

"Ik zat eerst op De Schilderspoort. Daar zeiden ze dat Symbion de beste school voor mij was. Maar ik ben wel naar de open dag gegaan. Dat was echt leuk. Je mocht van alles doen. Wat ik toen van Symbion heb gezien, klopt wel met hoe het echt is. Het is niet te druk en de leraren zijn aardig. Als er iets is, helpen ze je. Ik denk dat ik later iets met koken ga doen. Dat is hier ontstaan. Dat is echt een leuk vak."

Goed om te weten...

We proberen in deze schoolgids een goed beeld te geven van het onderwijs van Symbion en alles wat daarmee samenhangt. In dit hoofdstuk komt een aantal praktische zaken aan bod. Het is niet mogelijk om volledig te zijn. Voor vragen over onderwerpen die niet in deze gids behandeld worden, verwijzen wij graag door naar www.symbion-vo.nl of de schooladministratie: (0316) 58 38 80.

Aanmelding

De basisschool stelt medio februari een advies op voor het vervolgonderwijs. Dit advies bespreekt de basisschool met de ouders. Dit is volgens de regelgeving in het onderwijs een leidend advies. Na dit adviesgesprek kunt u contact opnemen met Symbion (Peter Breedveld) om uw kind aan te melden. Symbion vraagt vervolgens alle benodigde documenten op bij de basisschool en loopt samen met u de aanmelding door. Binnen zes weken na aanmelding krijgt u van Symbion te horen of uw kind wordt toegelaten.

Kluisje

Symbion is niet aansprakelijk voor verlies of beschadiging van eigendommen van de leerlingen. Daarom adviseren we geld en waardevolle spullen thuis te laten of deze veilig op te bergen. Hiervoor kunnen leerlingen een kluisje huren. De kosten zijn 10 euro per jaar. Dat is inclusief een borg van 5 euro.

De borg wordt aan het einde van het schooljaar terugbetaald, behalve als het kluisje kapot is of de sleutel kwijt is.

Extra vrije dagen

Het vakantierooster staat op pagina 1. Daarnaast zijn er extra vrije dagen als de docenten studiedagen hebben of als er groepsbesprekingen zijn. Ouders worden hierover tijdig geïnformeerd.

Verlof vragen

Ouders kunnen verlof aanvragen met een formulier, dat bij de mentor en de administratie verkrijgbaar is. De directie beoordeelt de aanvraag op basis van de criteria in de Leerplichtwet. Bij afwijzing kunnen ouders bezwaar maken. Dit moet binnen zes weken.

- Een leerling krijgt verlof voor een verhuizing van het gezin, een huwelijk van een familielid, de viering van een ambtsjubileum (25, 40, 50 jaar) en de

viering van een huwelijksjubileum (12^{1/2}, 25, 40, 50 of 60 jaar) van familieleden.

- Een leerling krijgt één dag verlof voor plichten die voortvloeien uit godsdienst of levensovertuiging. Dit verlof moet minimaal twee dagen van tevoren worden aangevraagd.
- Een leerling krijgt maximaal één keer per schooljaar vakantieverlof als het beroep van een van de ouders het onmogelijk maakt om in de schoolvakantie op vakantie te gaan. Dit verlof moet minimaal acht weken van tevoren worden aangevraagd. Bij die aanvraag moet een werkgeversverklaring zitten.
- Verlof is niet mogelijk in de eerste tien dagen na de zomervakantie en voor kermissen en schuttersfeesten.

Spijbelen

Leerlingen zijn wettelijk verplicht iedere dag op school te zijn of naar hun stageadres te gaan. De school moet dat controleren. Bij spijbelen worden zowel de ouders als de leerplichtambtenaar gewaarschuwd.

Ziekte

Als uw kind ziek is, moet u dat tussen 7.45 en 8.30 uur melden via telefoonnummer (0316) 58 38 80. Een leerling die stage loopt, moet zich bij de school en het stageadres ziek melden. Als de leerling weer beter is, levert hij of zij het groene 'meldingsformulier terugkeer absentie' in bij de conciërge. Leerlingen die door ziekte langdurig thuis of in het ziekenhuis verblijven, kunnen toch onderwijs krijgen. Dan

lopen ze geen achterstand op en houden ze contact met school.

Nieuwsbrief

Symbion houdt de ouders zo goed mogelijk op de hoogte, onder andere via een nieuwsbrief. Deze verschijnt meestal rond de schoolvakanties. Symbion streeft ernaar om de nieuwsbrief en andere mededelingen zo veel mogelijk digitaal (per e-mail) te versturen. De nieuwsbrief staat ook op de website van de school: www.symbion-vo.nl.

Fotogebruik

Bij schoolactiviteiten kunnen foto's en/of filmpjes worden gemaakt ten behoeve van de website, de schoolgids en andere promotionele uitingen van de school. Ouders die bezwaar hebben tegen plaatsing van foto's waar hun kind op staat, kunnen dat bij de administratie melden. Zonder schriftelijk bericht gaan wij ervan uit dat beeldmateriaal van leerlingen gebruikt mag worden.

Klachten

Wij vragen ouders die een klacht hebben deze eerst te bespreken met de mentor. Als dat niet tot een oplossing leidt, kunnen zij zich wenden tot de directie van de school (Lia van den Hatert). Ouders kunnen ook een beroep doen op de klachtenregeling van Quadraam. Deze staat op www.quadraam.nl of kan telefonisch worden aangevraagd: 026 – 32 08 860. Ouders kunnen bovendien contact opnemen met de externe vertrouwenspersoon van Quadraam (Loes van Oosteren). Zij is bereikbaar op telefoonnummer 024 – 36 07 103 of via e-mail: oosteren@xs4all.nl. Verder is er een landelijke klachtencommissie. Deze commissie is te bereiken via Postbus 85191, 3508 AD Utrecht, telefoon 030 - 28 09 590 of info@onderwijsgeschillen.nl. Het 'meldpunt vertrouwensinspecteurs' houdt zich bezig met klachten over seksuele intimidatie, seksueel misbruik, ernstig psychisch of fysiek geweld en discriminatie. Het meldpunt is tijdens kantooruren bereikbaar via telefoonnummer 0900-1113111 (lokaal tarief).

Niels Bergervoet (DACHSER Zevenaar)
"DACHSER ziet stageplaatsen als een investering in de toekomst. Ik ben de afgelopen anderhalf jaar begeleider van Raoul Mulder. Hij helpt bij het laden en lossen van de vrachtwagens. Raoul heeft zich zo goed ontwikkeld dat we hem een vast contract hebben aangeboden. De samenwerking met Symbion is uitstekend. Ik heb maandelijks contact met de stagebegeleider, meestal telefonisch en af en toe komt hij op de koffie."

Symbion is een actieve school

We organiseren veel voor de leerlingen. Meestal is er wel een duidelijke relatie met het lesprogramma. Tijdens excursies zien de leerlingen in het echt wat tijdens de lessen is behandeld.

Sport, recreatie en vrije tijd

‘Sport, recreatie en vrije tijd’ (SRV) is bij uitstek een vak dat een relatie legt tussen het onderwijs en activiteiten. Bij SRV zijn de leerlingen iedere vrijdagmiddag bezig met een bepaalde activiteit. Dit kan variëren van mountainbiken tot sieraden maken en van bowlen tot darten. Het doel is dat de leerlingen sociale vaardigheden verwerven, zoals samenwerken, weerbaarheid, keuzes maken en elkaar respecteren.

Excursies

Symbion-leerlingen gaan nooit ‘zomaar’ of onvoorbereid op excursie. We willen dat er een relatie is met de lessen en dat ze vooraf al het een en ander van het reisdoel afweten. Dat maakt het nog interessanter om het een keer in het echt te zien. In het verleden zijn er excursies geweest naar bijvoorbeeld de afvalverbrandingsinstallatie in Duiven en kamp Westerbork en de hunebedden in Drenthe.

Vorig schooljaar was er een excursie met de trein naar Amsterdam, waar het Rijksmuseum en de grachten-

gordel werden bezocht. In het Rijksmuseum kregen de leerlingen een rondleiding met als onderwerp ‘De Gouden Eeuw’. Het schilderij ‘De Nachtwacht’ van Rembrandt maakte grote indruk. Veel leerlingen waren nog nooit in Amsterdam geweest en keken hun ogen uit toen ze in groepjes onder begeleiding van een docent een aantal bezienswaardigheden bekeken.

En verder...

Het activiteitenprogramma is ieder jaar verschillend. De afgelopen jaren waren er bijvoorbeeld kerst- en voorjaarsmarkten (voor goede doelen) en feesten met Halloween en carnaval. Het schooljaar werd afgesloten met een barbecue. En van de uitreiking van certificaten wordt altijd een feestelijke gebeurtenis gemaakt.

Naar school gaan kost geld

Naar school gaan kost geld. De meeste kosten worden door de overheid betaald, maar niet allemaal. Dit betekent dat ook van de ouders een bijdrage wordt gevraagd. Soms springen de overheid of andere fondsen bij.

Ouderbijdrage

Voor de boeken en veel andere leermiddelen ontvangt Symbion een vergoeding van het ministerie van Onderwijs. Maar dat geldt niet voor bijvoorbeeld de kerstviering, de barbecue, het eindfeest en de diverse sport- en spelactiviteiten. Hiervoor wordt een bijdrage van 30 euro van de ouders gevraagd. Voor het schoolkamp, schoolreisjes en materiaalkosten worden eveneens bijdragen gevraagd. Deze zijn vrijwillig, maar voor de leerlingen is het erg belangrijk dat zij aan alle activiteiten kunnen meedoen. Ook aan de examinering van de branchegerichte opleidingen die Symbion verzorgt (zie pagina 6) zijn extra kosten voor de ouders verbonden. Ouders worden hierover tijdig geïnformeerd.

Schoolloket

Symbion werkt met ingang van het schooljaar 2014-2015 met het digitale betalingssysteem Schoolloket. Daarmee kunnen via iDEAL direct betalingen worden verricht. Ouders ontvangen een e-mail met een link, waarmee zij een account op Schoolloket kunnen activeren. Het Schoolloket is voorzien van wachtwoordbeveiliging.

Bijdrage studiekosten

Voor kinderen tot 18 jaar ontvangen ouders kinderbijslag. Daarna verstrekt DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs) een inkomensafhankelijke bijdrage in de studiekosten. DUO is bereikbaar op telefoonnummer (050) 599 77 55 of via de website www.duo.nl. Veel gemeenten hebben financiële regelingen voor inwoners met een laag inkomen. Ouders kunnen hierover contact opnemen met de gemeente waar zij wonen. De gemeenten Duiven en Westervoort doen mee aan de 'Gelre Pas'. Houders van deze kaart krijgen een jaarlijkse vergoeding voor de (vrijwillige) ouderbijdrage en de kosten van eendaagse schoolreisjes.

Stichting Leergeld

Stichting Leergeld De Liemers is er voor gezinnen in de gemeenten Duiven, Montferland, Rijnwaarden, Westervoort en Zevenaar met een laag inkomen en schoolgaande kinderen. De stichting betaalt mee aan bijvoorbeeld een schoolkamp, de aanschaf van een fiets (en soms een computer) of contributies en lidmaatschappen. Info: www.leergelddeliemers.nl of (0316) 76 40 00.

Sponsoring

Soms wil Symbion voor de leerlingen activiteiten organiseren of spullen aanschaffen die niet uit het budget van de school betaald kunnen worden. We

vragen dan wel eens om sponsoring. Dat betekent dat een bedrijf, gemeente, stichting of instelling Symbion geld of producten geeft. Het kan gaan om een digitaal schoolbord, maar ook om het ijsje tijdens een schoolreis. Symbion heeft over sponsoring een aantal afspraken gemaakt. Die houden in het kort in dat sponsoring ten goede moet komen aan de school, dat leerlingen geen (financiële) risico's mogen lopen en dat de goede naam van de school niet in het geding mag worden gebracht. De regels staan uitgebreid op www.symbion-vo.nl.

Bram Vermeulen (leerling)

"Symbion is een leuke school, waar je goed wordt geholpen. Ze kijken wat je wel en niet kunt en ze willen dat je echt iets leert. Als je ergens mee bezig bent en het lukt niet, dan komen ze je helpen. Ik ga graag naar school. Gym vind ik het leukst, samen met SRV (sport, recreatie en vrije tijd) op vrijdagmiddag. Daar leer je hoe je met je vrije tijd kunt omgaan en hoe je dingen zelf kunt regelen."

Aanmelding	16	Ondersteuning	8	Veilige school	9
Activiteiten	10, 18	Ondersteuningsteam	8, 12	Verlof vragen	16-17
Afspraken	9	Onderwijsinspectie	2	Vertrouwenspersoon	8, 9
Alcohol	9	Onderwijskwaliteit	4	Verwijsindex	8
Ambulant begeleider	8	Ontwikkelingsperspectief	3	Ziekmelding	1, 17
Arbeidsstraining	5, 7	Opleiding(en)	5, A	Zorgadviesteam	4
Bijdrage studiekosten	19	Orthopedagoog	8		
Competenties	3	Ouderbetrokkenheid	2, 10	A = achterzijde	
Excellente school	2, 4	Ouderbijdrage	19		
Excursies	18	Ouderraad	12	Colofon	
Financiën	19	Passend onderwijs	8	Uitgave: Symbion (juni 2015).	
Fotogebruik	17	Praktische zaken	16-17	Productie, eindredactie en vormgeving:	
Gelre Pas	19	Produs	2, 5, 8	De Reus' Communicatie & Publiciteit.	
Groepsbespreking	10	ProPlus-leerroute	5, 6-7, A	Fotografie: Voermans van Bree en anderen.	
Huisbezoek	10	Quadraam	12, 14	Drukwerk: De Bondt grafimedia communicatie.	
Individueel ontwikkelingsplan	3, 10	Regels	9		
Jeugdarts	8	Remedial teacher	8	Voor de vlotte leesbaarheid van deze informatiegids	
Jobcoaching	6, 7, A	Rookvrije school	9	gebruiken we overwegend de mannelijke vorm van	
Klachten	17	Samenwerkingsverband	8	voornaam- en verwijswaarden. Met 'ouders' worden	
Kledingvoorschriften	9	Schoolleiding	12	tevens voogden en verzorgers bedoeld. Aan deze	
Kluisje	16	Schoolloket	19	schoolgids kunnen geen rechten worden ontleend.	
Krachtwerk	7	Schoolmaatschappelijk werker	8		
Leerdoelen	3	SOVO-trainer	8		
Leerlingenraad	12	Spijbelen	17		
Leerplichtambtenaar	8, 9, 17	Sponsoring	19		
Lessentabel	5	Sport, recreatie en vrije tijd	4, 5, 18		
Lestijden	1	Stages	5, 6, A		
Logopedist	8	Stagecoördinator	8, 12		
Medewerkerslijst	14-15	Stichting Leergeld	19		
Medezeggenschapsraad	12	Studiedagen	1		
Mentor	3, 5, 10	Symbionmethode	A		
Mobiele telefoon	9	Trainingen	8		
Nieuwsbrief	17	Vakantierooster	1		

Roel Raasing (leerling)

“Ik ben geen studiehoofd, maar wel goed met mijn handen. Thuis ben ik vaak aan het timmeren en knutselen. Op school vind ik metaal en bouw het leukst. Dat wordt nog een moeilijke keuze, maar gelukkig krijg ik daarbij hulp van mijn praktijkleraar. Hij geeft adviezen. Ik denk dat het bouw wordt, want mijn vader is ook bouwvakker. Ik ga vaak samen met hem op de bouw kijken.”

De Symbionmethode in 't kort

1. Onderwijs op maat

De klassen zijn klein en leerlingen hebben zo veel mogelijk te maken met dezelfde docenten. De leeromgeving is veilig en kent structuur en regelmaat. Knelpunten worden snel ontdekt, waardoor er weinig spijbelgedrag en schooluitval is.

2. ProPlus

ProPlus is een aparte leerroute, waarin dezelfde theorievakken worden gegeven als in vmbo-bb. Leerlingen die deze leerroute volgen, vinden het leuk om uit boeken te leren en krijgen huiswerk mee.

3. Van stage naar werk

Stages zijn een belangrijk onderdeel van het onderwijs op Symbion. De stagebegeleiding is zeer intensief. De leerlingen gaan eerst één dag per week op stage bij allerlei bedrijven en instellingen om te ontdekken wat ze leuk vinden en waar ze goed in zijn. De stages worden geleidelijk uitgebreid. Vaak vinden leerlingen uiteindelijk een baan bij een bedrijf waar ze stage hebben gelopen.

4. Extra opleidingen

Om leerlingen nog beter voor te bereiden op de arbeidsmarkt biedt Symbion naast de normale lesprogramma's ook branchegerichte opleidingen aan. Voorbeelden hiervan zijn: groenonderhoud, trekkerrijbewijs, schilderen en detailhandel. De leerlingen krijgen daarvoor een certificaat. Werkgevers vinden dat belangrijk, omdat ze daaraan kunnen zien wat de leerlingen al kunnen.

5. Jobcoaching

Via de stages stromen de meeste leerlingen direct door naar de arbeidsmarkt. Ze verlaten Symbion dus met een baan. Om ervoor te zorgen dat ze die baan ook houden, kunnen ze minimaal één jaar begeleid worden op de werkplek.

